

§ 23

Eläinperäisten elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonta Helsingissä 2017

HEL 2018-000133 T 11 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi eläinperäisten elintarvikkeiden ensisaapumisvalvontaa Helsingissä 2017 koskevan raportin sekä päätti, ettei raportti anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Ensisaapumisvalvonnan tarkoituksena on turvata toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen tuotavien eläinperäisten elintarvikkeiden laatu ja estää eläintautien leviäminen näiden elintarvikkeiden välityksellä. Ensisaapumisvalvonta koskee myös kolmansista maista tuotavia eläinperäisiä elintarvikkeita, mikäli ne on otettu ensin vastaan jossakin toisessa jäsenvaltiossa.

Ensisaapumisvalvontaa koskeva lainsäädäntö ja ohjeistus

Suomen salmonellatilanne on merkittävästi parempi kuin useimmissa muissa EU-maissa, Pohjoismaita lukuun ottamatta. Yksi keinoista, joiden avulla alhainen salmonellan esiintyvyys varmistetaan, on kansallinen salmonellavalvontaohjelma. Valvontaohjelman vuoksi Suomi on saanut salmonellan osalta lisävakuudet EU:ssa.

Ensisaapumisvalvonta perustuu EU-komission Suomelle ja Ruotsille myöntämiin salmonellaa koskeviin erityistakuihin (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä). Suomeen muista EU-maista tuotava naudan, sian, kanan, kalkkunan, helmikanan, ankan tai hanhen liha on oltava salmonellasta vapaata. Salmonellavapauden todistamiseksi Suomeen lähetettävät lihaerät on tutkittava salmonellan varalta lähettävässä laitoksessa jo ennen Suomeen toimittamista. Elintarvikelaissa ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa ensisaapumistoiminnasta täsmennetään ensisaapumistoimintaa koskevia velvoitteita ja käsitteitä.

Ensisaapumistoimintaa koskevat velvoitteet kohdistuvat ensisaapumistoimijoihin. Ensisaapumistoimijalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tuo tai välittää eläimistä saatavia elintarvikkeita Euroopan unionin toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Valvontatarkastukset tehdään pääosin ensisaapumispaikoissa kohdistuen vastaanottaviin

ensisaapumistoimijoihin. Lisäksi tehdään välittäviin ensisaapumistoimijoihin kohdistuvia asiakirjatarkastuksia.

Ensisaapumisvalvonta Helsingissä

Helsingissä toimi Eviran ensisaapumisrekisterin mukaan vuonna 2017 noin 130 ensisaapumistoimijaa. Toimijoiden kokonaismäärässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia ja toimijoiden lukumäärä on aiempina vuosina vaihdellut 100–130 välillä. Toimijoiden vaihtuvuus on ollut melko suurta.

Maahantuotujen elintarvike-erien säädöstenmukaisuutta valvottiin suunnitelmallisilla tarkastuksilla. Tarkastukset suoritettiin Eviran toimitaman valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastusten yhteydessä otettiin näytteitä Eviran ohjeistuksen mukaisesti raa'asta salmonellaeriyistakuiden piiriin kuuluvasta lihasta.

Suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin valvontajaksolla yhteensä 59 (vuonna 2016 tarkastuksia tehtiin 44). Lisäksi tehtiin kuusi uusintatarkastusta kohteisiin, joissa oli havaittu epäkohtia aiemmalla tarkastuskäynnillä. Mikrobiologisia näytteitä otettiin valvontajaksolla yhteensä kahdeksasta erästä (vuonna 2016 yhteensä seitsemästä erästä). Helsingin kaupunki on saanut ensisaapumisvalvonnasta Eviralta tuloja vuonna 2017 yhteensä 15 970 € (vuonna 2016 yhteensä 13 050 €).

Evira esitti suunnitelmallisten ensisaapumisvalvontatarkastuksien määräksi Helsingin alueelle vuoden 2017 alussa 63 tarkastusta (vuoden 2016 alussa 44 tarkastusta). Kaikkia tarkastuksia ei tehty vuonna 2017, koska useampi kohteista lopetti toimintansa Helsingin alueella vuoden 2017 aikana ja joitain toimijoita ei tavoitettu tarkastusta varten. Osa tarkastuksista siirtyi muista syistä vuodelle 2018.

Tarkastuksissa havaitut yleisimmät epäkohdat olivat puutteet eriä koskevissa asiakirjoissa, kuukausi-ilmoitusten tekemättä jättäminen ja omavalvontanäytteenoton laiminlyöminen. Tarkastuksilla neuvottiin toimijoita epäkohtien korjaamiseksi, mutta merkittävimpien puutteiden johdosta tehtiin uusintatarkastus. Vuonna 2017 tehtiin seitsemän elintarvikelain 60 §:n mukaista ensisaapumiserän hylkäämispäätöstä kaupallisten asiakirjojen ja salmonellatodistusten puuttumisen vuoksi (vuonna 2016 tehtiin kaksi ensisaapumiserän hylkäämispäätöstä).

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Eva Marami, vs. hygieenikkoeläinlääkäri, puhelin: 310 31598

09.02.2018

Asia/4

eva.marami(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elintarviketurvallisuusvirasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira hankkii ostopalveluna Helsingin ympäristöpalveluilta Helsingin alueella toimivien ensisaapumistoimijoiden tarkastukset. Ensisaapumisvalvonta toteutetaan Eviran ensisaapumisvalvontasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti. Ensisaapumistoimijoiden valvontaa Helsingissä toteuttaa ympäristöpalveluiden elintarviketurvallisuusyksikkö.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Eva Marami, vs. hygieenikkoeläinlääkäri, puhelin: 310 31598
eva.marami(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elintarviketurvallisuusvirasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuus